

вання панщини. Атрибутика, пов'язана з ними, творить істотне історичне тло. Образ Чураївни вмонтовується у загальний контекст книжки і є суголосим акцентом прочитання часу.

Воднораз у збірці поезія Я. Павличко побачила світ і в перекладацькій інтерпретації В. Юричкової, яка доволі точно відтворила всі особливості мистецької палітри «Невицької легенди» словацькою мовою. У книжці вірші-оригінали і переклади розміщені паралельно двома мовами на розгортці.

Перекладачка пропустила через творче «я» поетичне полотно поетки. Стилєтворні елементи перекладацького жанру добре накладаються на оригінальну матрицю віршів. Виглядає, що В.Юричкова була глибоко перейнята живописною системою творчості поетки, поминаючи різні несподівані колізії в ролі перекладача-інтерпретатора, вона зуміла вибудувати особливу панораму ідеї «Невицького замку» словацькою мовою. Ця мова буквально співає «...у розкішному винограднику» книжки. При тому відчутно, що перекладачка володіє даром інтуїтатора-перекладача, а це – неабияк, як свідчення виняткового таланту. В.Юричкова достеменно прагне відтворити мову оригіналу у всій її першокрасі, допасовуючи при тому відповідники-слова, які би могли безпомилково заговорити у чужомовному варіанті. Водночас заакцентує увагу на відтворенні національних реалій, звертає увагу на ритм та мелодіку вірша як один із важливих засобів передачі твору. При тому зберігає інтонацію та пунктуацію. Все це охоплює повну графічну картину поетичного твору.

Книжка в основному складається із верлібрових віршів. Можливо, у них дещо легше працювати з точки зору техніки віршування. Але це на перший погляд. Насправді, там є свої закони: внутрішня організація віршованої тканини, ритміка, закладена

у використаній стилістиці, своя поетична фоніка.

Не можна не згадати, що поруч зі знайомими перекладачами старшого покоління Юрая Андрічика, Іллі Галайди переклади В.Юричкової займають помітне місце у словацькій літературі. Особливої ваги додає також її активність та першорядне текстологічне прочитання оригіналів української поезії. Її перу також належать переклади на словацьку мову зі згаданої серії творів відомих поетів Закарпаття Зореслава (о. Степана Сабола) та Василя Густі.

Одним словом, «правила» і «коди» перекладацького секрету В.Юричкова пододала успішно. Безперечно, у цьому їй допомогло достеменне знання обох мов.

Серія «Між Карпатами і Татрами», у якій вийшла «Невицька легенда», настільки прижилася у міжслов'янському світі, що стала помітним явищем у культурно-мистецькому просторі України та Словаччини. Серія активно «розростає». Уже вийшло у світ 15 видань. Загалом, приклад упорядників варті наслідування і може правити за взірєць для інших культурних осередків. Це би творило цінні духовні мости між різними народами не тільки слов'янського континенту.

Поетична книжка «Невицька легенда» – надзвичайно сконденсоване, подекуди стиснене до крапки, виткане із любові і болю відчуття Батьківщини. Так Я. Павличко відкриває її для читача, бо, як твердив Х. Л. Борхес, «поет не стільки винахідник, скільки відкривач...» («Пошуки Аверроеса»).

Оксана Шалак,

*кандидат філологічних наук,
науковий працівник відділу фольклористики
Інституту мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім.М.Т.Рильського НАН України*

ЩЕ ОДНА КНИГА ПРО П. В. ЛІНТУРА*

Під назвою “Будівничий культури” вийшов збірник матеріалів, приурочений до 100-річчя від дня народження Петра Васильовича Лінтура – відомого закарпатського вченого, літературознавця, фольклориста ХХ ст. Цей збірник увібрав матеріали двох Лінтурівських читань в Ужгородському національному університеті – в травні 1999 р. та травні 2009 р., а також документи, спогади рідних, близьких, учнів і вихованців... Упорядником видання виступив доцент Ужгородського національного університету, кандидат філологічних наук І.М.Сенько.

До речі, Іван Михайлович є також автором першого найбільш повного дослідження про життєвий і творчий шлях П.В.Лінтура. Ще у 1999 р. побачила світ його монографія «Заповнена анкета, або Життєпис Петра Лінтура». У цьому ж році вийшов

бібліографічний покажчик «Петро Лінтур», укладений І.В.Хлантою та І.М.Сеньком, в якому зафіксовано майже 200 публікацій відомого славіста. А це, повірте, немалий доробок у умовах масованого ідеологічного тиску, коли писати «треба» і «можна» було лише за наперед заданою схемою. Тож діяльність П.Лінтура неодноразово піддавалась критиці з боку обласних і міських, університетських партійних органів на своїх засіданнях та в публікаціях у пресі.

У вступі до «Будівничого культури» доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України УжНУ Дмитро Данилюк високо оцінив внесок П.В.Лінтура в культурно-освітнє життя краю, а також його роль як ученого. Він пише: “Петро Васильович вистояв і вніс вагомий внесок у наукове дослідження духовності краю, щоб вона була помітною квіткою у вінку слави українського народу, у вінку слави усього слов'янського світу. Його щирі, правдиві, аргументовані наукові розвідки про

* Будівничий культури: збірник матеріалів до 100-річчя від дня народження Петра Лінтура / Упорядник І.М.Сенько. – Ужгород: Карпати, 2010. – 352 с.